

Pavadinimas: Autorių (K. Sabaliauskaitė), kurių kūryba ar biografija susijusi su Lietuva, tekstų analizė, interpretacija ir vertinimas. Problematika ir kontekstai.
Dalykas: Lenkų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra
Klasė: IV gimnazijos
Pasiekimų sritis: žr. pasiekimų raida: Kalbėjimas, klausymas ir sąveika Klausydamas įvairių tekstų [...] bendrine sakytine kalba, [...] kelia hipotezes, analizuoja argumentų tinkamumą. [...] (A1.1.3). Samprotauja apie tekste keliamų problemų, sprendimo būdų ir išvadų pagrįstumą. Vertina teksto turinį, faktų ir (ar) nuomonės daroma įtaką. Paaškina, kaip kalbinės raiškos priemonės veikia kito žmogaus ir visuomenės nuomones, jų vertybines nuostatas (A1.2.3).   Skaitymas ir teksto supratimas Tikslingai parenka skaitymo strategijas ir kūrybiškai jas taiko (B1.3.3). Randa ir paaškina netiesiogiai pateiktą tekste informaciją, išreikštus požiūrius, aptaria teksto autoriaus intencijas. Įžvelgia ir aptaria teksto nevienareikšmiškumo apraiškas [...] (B2.2.3). Sieja, lygina ir aptaria tekste esančią informaciją su žiniomis iš įvairių šaltinių. Kitiškai vertina tekstą, argumentuotai išsako savo nuomonę apie nagrinėjamą tekstą, remdamasis savo išmanymu, tekstu, specifinėmis žiniomis ir viešai prieinama informacija. Lygina tekstą su kitais tekštais pasirinktu aspektu (B2.4.3). Pasirinktuose šaltiniuose randa, atrenka ir vertina informaciją, reikalingą konkrečiai problemai spręsti. Palygina, sistemina ir apibendrina informaciją iš kelių skirtingų šaltinių (B3.1.3).   Rašymas ir teksto kūrimas Siekdamas vienareikšmiškumo, preciziškumo, vaizdingumo ir teksto estetikos iš esmės tinkamai ir tikslingai vartoja abstrakčią ir specifinę leksiką, gramatines konstrukcijas, [...] (C1.3.3). [...] Naudojasi įvairiais šaltiniais plėtodamas temą ir argumentuodamas teiginius. Redaguodamas tekstus taiko sukauptas kalbos žinias, daugeliu atvejų naudojasi įvairiais informacijos šaltiniais. [...] (C3.1.3).   Kalbos pažinimas Plėtoja žodyną vartodamas abstrakcinę ir specifinę leksiką, susijusią su literatūros ir kultūros probleminėmis temomis. [...] (D2.2.3). Taiko kalbos žinių kaupimo iš įvairių šaltinių, jų sisteminimo ir vartojimo strategijas. [...] (D4.1.3). Tikslingai naudojasi įvairiais spausdintiniais ir skaitmeniniais kalbos žodynais, kitais šaltiniais ir mokymosi priemonėmis (D4.2.3).   Literatūros ir kultūros pažinimas Analizuoja, interpretuoja, lygina ir vertina [...] kūrinius, remdamasis literatūros teorija, kontekstų (pvz., socialinio, istorinio, biografinio, filosofinio) išmanymu ir savo (kaip skaitytojo ir kultūros vartotojo) patirtimi. [...] (E2.1.3). Stebi, lygina, vertina ir aptaria nurodytais aspektais šiuolaikinės kultūros reiškinius ir tendencijas. Aptaria, lygina ir vertina nurodytais aspektais lenkų ir lietuvių tautų kultūros reiškinių ir asmenybių daromą įtaką vertybinių nuostatų formavimui (E3.1.3).
Mokymo(si) turinio tema: Įvairių tekstų klausymas ir supratimas. Įtvirtinami įgūdžiai aktyviai klausytis amžiaus tarpsnį atitinkančių grožinių ir negrožinių tekstų iš įvairių šaltinių [...] formuluoti teksto temą, tikslą, pagrindinę mintį, kelti hipotezes, analizuoti argumentų tinkamumą.

[...] Mokomasi samprotauti apie tekste keliamas problemas ir sprendimo būdus, interpretuoti ir apibendrinti. Mokomasi išskirti iš teksto prielaidas, tinkamai įvertinti argumentų ir išvadų pagrįstumą, skirti faktus, [...] Mokomasi atskleisti, kaip kalbinės raiškos priemonės veikia kito žmogaus, visuomenės nuomones ir jų vertybines nuostatas. [...]   Teksto analizė, interpretacija ir vertinimas.   Mokomasi [...] sieti, lyginti, grupuoti, kritiškai vertinti ir apibendrinti skirtingos raiškos informaciją iš kelių įvairių šaltinių. [...] Skaitant sudėtingesnius tekstus mokomasi įvardyti teksto temą, problemą, nurodyti esmines ir neesmines detales, [...] aptarti teksto vertę, [...] išreikšti savo nuomonę apie tekstą. [...]   Rišlaus teksto kūrimas ir redagavimas.   [...] Redaguojant, taisant ir tobulinant tekstą mokomasi teksto taisyklingumo, aiškumo, rišlumo, tinkamai vartojamos leksinės ir gramatinės konstrukcijos. Mokomasi tinkamai vartoti kuriamame tekste leksiką ir svetimžodžius. [...]   Kalbinė komunikacija ir kalbos kultūra.   [...] Plėtojama abstrakcinė ir specifinė leksika, susijusi su literatūros ir kultūros probleminėmis temomis. Gilinami įgūdžiai rūpintis kalbos taisyklingumu. [...]   Grožinio teksto analizė, interpretacija, kontekstai ir vertinimas.   [...] Nagrinėjant epikos [...] kūrinių mokomasi tinkamai vartoti literatūrologijos sąvokas, pažintas pagrindinėje mokykloje. [...]
Ilgalaikio plano dalis (nurodoma kokios temos/-ų prieš tai buvo mokomasi) Pagal mokytojo nuožiūra.
Valandų skaičius nurodytas ilgalaikiame plane: 2 val. IV klasė
Mokymosi uždaviniai (pamatuojami) ir vertinimo kriterijai: Savarankiškai atlikdami užduotys ir dirbdami grupėse analizuos ir interpretuos klausomą tekstą (susitikimos su K. Sabaliauskaitė įrašas <i>Litwa – dziedziectwo wielu kultur. Spotkanie z dr Kristiną Sabaliauskaitė</i>) skaitomą tekstą (mokslinis straipsnis A. Szawerny-Dyrszka <i>Siedemnastowieczna Litwa w najnowszej prozie litewskiej. O powieści „Silva rerum” K. Sabaliauskaitė</i>), aptardami tekstų prasmę, tiesiogiai ir netiesiogiai pasakytas mintis, atkreipiant dėmesį į K. Sabaliauskaitės kūrybos novatoriškumą, vertins argumentų pagrįstumą, lygins jos kūrybą su kitų lenkų rašytojų kūriniais, dalyvaus įvairaus pobūdžio pokalbiuose, diskusijoje. Remiantis atliktomis užduotimis tikslingai sukurs anotaciją apie jos asmenybę ir kūrybą.
Galimi mokymo(si) metodai, siūloma veikla: atliktų namų darbų užduočių aptarimas, sąvokų suvokimo gilinimas, darbas grupėse, klausomo ir skaitomo teksto analizė, rezultatų pristatymas ir diskusija, refleksija.
Užduotys, skirtos vertinimui ir įsivertinimui; pateikiami klausimai įsivertinimui ir rašto darbo temos.
Namų darbai (jei reikia, nurodykite, kokius namų darbus mokiniai turėtų atlikti): nurodomi medžiagos pradžioje ir pamokos pabaigoje.
Siūloma papildoma medžiaga / literatūra / skaitmeninės mokymo priemonės: <i>Powieść Kristiny Sabaliauskaitė „Silva rerum“ na tle litewskiej powieści historycznej (Kristinos Sabaliauskaitės romanas Silva rerum Lietuvos istorinio romano fone)</i>. Dalecka, Teresa. Vilniaus universitetas. ISSN 2335-7061 ISBN 978-609-471-058-2. Tożsamość na styku kultur, Tom 3, Zbiór studiów Pod redakcją Ireny Masojć i Henryki Sokolowskiej/ Tapatybė kultūrų sankirtoje, III tomas, Mokslinių straipsnių rinkinys, Parengė Irena Masoit ir Henrika Sokolovska, Lietuvos edukologijos universiteto leidykla, 2016, p. 133-142.
Reikalingi materialiniai ir technologiniai ištekliai: Šiuolaikinės lenkų kalbos žodynai, prieiga prie interneto ir kompiuterio, interaktyvi lenta

Pateikta konkreti medžiaga, kurią galima naudoti pamokoje (užduočių lapai, veiklų planai): užduočių lapas.

Temat: Odkrywamy twórczość Kristiny Sabaliauskaitė

Przed lekcją:

W ramach pracy domowej uczniowie wysłuchają dyskusję z K. Sabaliauskaitė przeprowadzoną podczas spotkania z autorką w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie w 2018 r. i sporządzą notatkę, odpowiadając na pytania (**Załącznik 1.**). W załączniku podane są pytania, które nauczyciel może wybierać albo modyfikować w zależności od tego, jak planuje lekcję, na co będzie zwracał uwagę. Aby wysłuchać audycji, w wyszukiwarce należy wpisać: Litwa – dziedzictwo wielu kultur. Spotkanie z dr Kristiną Sabaliauskaitė.

Faza wprowadzająca:

Uczniowie przedstawiają wyniki pracy domowej oraz na bieżąco uzupełniają notatki. Nauczyciel pokazuje i odczytuje na głos cele lekcji.

Uczeń:

- Pozna jedną z czołowych pisarek litewskich K. Sabaliauskaitė.
- Uzasadni, że powieść *Silva rerum* wpisuje się w nurt powieści historycznej.
- Na przykładzie *Silva rerum* omówi 3-4 cechy barokowej powieści.
- Umiejętowi powieść *Silva rerum* w historycznym kontekście.
- Umiejętnie porówna z innymi utworami literackimi, uwzględniając budowę, narrację i motywy występujące w nich.
- Zredaguje notatkę syntetyzującą.

Faza realizacyjna:

1. Praca w grupach. Nauczyciel dzieli klasę na 5 grup. Uczniowie w swoich zespołach czytają wskazane fragmenty artykułu A. Szawerny-Dyrzka *Siedemnastowieczna Litwa w najnowszej prozie litewskiej. O powieści „Silva rerum” K. Sabaliauskaitė* (można odnaleźć na stronach internetowych wpisując autora i tytuł artykułu albo wykorzystując podany **Załącznik 2.**) oraz wykonują zadania (**Załącznik 3.**), zapisując odpowiedzi na kartkach plakatowych A3.
2. Nauczyciel wyświetla / podaje wskazówki dotyczące sporządzania notatki (**Załącznik 3.**).
3. Prezentacja wykonanych zadań. Każda grupa wyłania przedstawiciela, który prezentuje na forum klasy wyniki pracy grupy. Plakaty / notatki są wyeksponowane w widocznym i dostępnym uczniom miejscu. Wszyscy uczniowie porządkują notatki dotyczące poszczególnych sekwencji artykułu. W ten sposób zbierają materiał do notatki syntetyzującej.

Faza podsumowująca:

4. Aby utrwalić wiadomości, uczniowie wykonują quiz w Kahoot!. (**Załącznik 4.**)
5. Nauczyciel ponownie odczytuje temat i cele lekcji. Inicjuje krótką rozmowę na temat kryteriów sukcesu. Natomiast uczniowie samodzielnie oceniają siebie według kryteriów i zaznaczają poziom, który osiągnęli.

Kryteria sukcesu	Wspaniale	Średnio	Miernie	Komentarz (dlaczego?)
Potrafię zredagować informację o K. Sabaliauskaitė (wykształcenie, zainteresowania naukowe, utwory, miejsce w literaturze).				
Wie, czym wyróżnia się <i>Silva rerum</i> na tle innych powieści historycznych.				
Potrafię podać 5 cech charakterystycznych utworowi barokowemu i omówić na przykładzie <i>Silva rerum</i> .				
Potrafię wykorzystać informację o twórczości K. Sabaliauskaitė jako kontekst w omawianiu innych utworów z literatury polskiej i litewskiej.				

Praca domowa. Nauczyciel może sam zdecydować, które zadanie wyznaczy uczniom, ale również może zaproponować wybrać uczniom.

Zadanie 1. Wykorzystując zebrane materiały z dyskusji *Litwa – dziedzictwo wielu kultur. Spotkanie z dr Kristiną Sabaliauskaitė* oraz z artykułu A. Szawerny-Dyrszka *Siedemnastowieczna Litwa w najnowszej prozie litewskiej. O powieści „Silva rerum” K. Sabaliauskaitė*, sporządź obszerną notatkę pt. *Na czym polega fenomen twórczości K. Sabaliauskaitė?* W razie potrzeby sięgnij do dodatkowych źródeł internetowych. Objętość pracy ok. strony A4.

Zadanie 2. Zbierz materiały dotyczące twórczości Kristiny Sabaliauskaitė. Porównaj, jak jej twórczość oceniają polscy i litewscy czytelnicy oraz recenzenci. Przygotuj się do debaty: *Fenomen „Silvy rerum” w literaturze litewskiej.*

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Dyskusja podczas spotkania autorskiego z K. Sabaliauskaitė

Polecenie: wysłuchajcie dyskusji z K. Sabaliauskaitė przeprowadzonej podczas spotkania z autorką w Międzynarodowym Centrum Kultury w Krakowie w 2018 r. i sporządźcie notatkę, odpowiadając na pytania. Aby wysłuchać audycji, w wyszukiwarce należy wpisać: Litwa – dziedzictwo wielu kultur. Spotkanie z dr Kristiną Sabaliauskaitė.

Pytania:

- Kim z wykształcenia jest K. Sabaliauskaitė? W jakiej dziedzinie specjalizuje się?
- Dlaczego K. Sabaliauskaitė akcję swoich powieści osadza w epoce baroku? Wskaż 2-3 przyczyny.
- Dlaczego podejście do twórczości XVII-wiecznych malarzy jest bliskie K. Sabaliauskaitė?
- Z ilu części się składa i jaki jest układ chronologiczny tetralogii *Silva rerum*?
- Dlaczego Wilno stało się bohaterem cyklu powieści *Silva rerum*?
- Jak rozmówcy tłumaczą fenomen Wielkiego Księstwa Litewskiego (inaczej WKL), czym jest pamięć o nim?
- Postawa strony polskiej i litewskiej wobec WKL?
- Jakie jest wschodnie i zachodnie podejście do historii? Czemu ma służyć narracja historyczna?
- W puencie rozmowy pojawia się przepis na prawdziwą sztukę. Jaki on jest?
- Zapisz spostrzeżenia, które pojawiły się podczas wywiadu i podczas dyskusji po nim, które wydały się ci bardzo interesujące, zmusiły zastanowić się głębiej, były odkrywcze.

Załącznik 2. Artykuł A. Szawerny-Dyrszka *Siedemnastowieczna Litwa w najnowszej prozie litewskiej. O powieści „Silva rerum” K. Sabaliauskaitė*

Załącznik 3. Zadania do artykułu A. Szawerny-Dyrszka *Siedemnastowieczna Litwa w najnowszej prozie litewskiej. O powieści „Silva rerum” K. Sabaliauskaitė*

Grupa I

Przeczytajcie fragment pt. *Bestseller* artykułu A. Szawerny-Dyrszka *Siedemnastowieczna Litwa w najnowszej prozie litewskiej. O powieści „Silva rerum” K. Sabaliauskaitė* i sporządźcie notatkę graficzną, odpowiadając na poniższe pytania i wykonując zadania.

1. Sięgnijcie do różnych źródeł i wyjaśnijcie, czym jest bestseller?
2. Dlaczego *Silva rerum* „nie miała prawa stać się bestsellerem”? Podajcie kilka przyczyn, uwzględniając tytuł, czas akcji, bohatera i in.
3. W oparciu o jakie koncepcje formowała się tożsamość litewska, na czym one polegały? Jakie jest stanowisko pisarki wobec tych koncepcji.
4. Co zdecydowało o sukcesie *Silva rerum*? Podajcie 2-3 wyznaczniki.
5. Jakie znacie powieści historyczne (polskie, litewskie, angielskie i in.), które można nazwać bestsellerami? Zanotujcie autorów, tytuły, okoliczności ich powstania i o jakich czasach historycznych opowiadają.

Grupa II

Przeczytajcie fragment pt. *Barok* artykułu A. Szawerny-Dyrzka *Siedemnastowieczna Litwa w najnowszej prozie litewskiej. O powieści „Silva rerum”* K. Sabaliauskaitė i sporządźcie notatkę graficzną, odpowiadając na poniższe pytania i wykonując zadania.

1. W wyszukiwarce znajdźcie oładki do tetralogii *Silva rerum*. Skąd pochodzą rzeźby? Dokonajcie ich interpretacji, uwzględniając światopogląd barokowy.
  2. Jaką rolę odegrał kościół św. Piotra i Pawła w Wilnie w budowaniu koncepcji powieści?
  3. Jak się przejawia barokowy styl / światopogląd w powieściach? Omówcie takie elementy, jak styl, narrację, gatunek, retoryczność, synkretyzm, antynomiczność.
  4. Podajcie przykłady innych utworów w literaturze polskiej czy litewskiej napisane w stylu barokowym.
- .....

Grupa III

Przeczytajcie fragment pt. *Mikrohistoria* artykułu A. Szawerny-Dyrzka *Siedemnastowieczna Litwa w najnowszej prozie litewskiej. O powieści „Silva rerum”* K. Sabaliauskaitė i sporządźcie notatkę graficzną, odpowiadając na poniższe pytania i wykonując zadania.

1. Czym jest tzw. „mała” i „wielka” historia? Której historii poświęca się najwięcej uwagi w powieściach K. Sabaliauskaitė?
  2. Czym i dlaczego *Silva rerum* wyróżnia się na tle litewskiego modelu powieści historycznych?
  3. Na czym polega mistrzostwo opowieści K. Sabaliauskaitė? Na podstawie artykułu podaj 2-3 argumenty.
  4. Wskażcie 3-4 inne utwory, gdzie pokazano, jak wielka historia ma wpływ na życie jednostki albo rodziny / społeczności. Podajcie autorów, tytuły utworów i opatrz krótkim komentarzem, jakie to są wydarzenia i kto był w nie zaangażowany.
- .....

Grupa IV

Przeczytajcie fragment pt. *Topos graphos* artykułu A. Szawerny-Dyrzka *Siedemnastowieczna Litwa w najnowszej prozie litewskiej. O powieści „Silva rerum”* K. Sabaliauskaitė i sporządźcie notatkę graficzną, odpowiadając na poniższe pytania i wykonując zadania.

1. Jaką rolę odgrywa pamięć o miejscach geograficznych w powieściach?
2. Jakie miasto staje się miejscem wydarzeń powieściowych? Dlaczego?
3. Wskażcie 4-5 najważniejszych obiektów na trasie wycieczki śladami bohaterów *Silva rerum*. Dlaczego one są ważne, jaką rolę odgrywały w powieści, a czym są teraz? O jakie dodatkowe informacje (spoza powieści) bywa wzbogacone taka wycieczka?
4. Jak autorka odnosi się do pomysłu wycieczki śladami bohaterów *Silva rerum*? Czym to dla niej jest?
5. Wskażcie 2-3 utwory, w których miasto staje się również bohaterem powieści. Podajcie autorów, tytuły utworów i opatrz krótkim komentarzem, jakie to są miasta, co się w nich działo i w jakim okresie czasowym są pokazane.

.....

Grupa V

Przeczytajcie fragment pt. *Pamięć* artykułu A. Szawerny-Dyrzka *Siedemnastowieczna Litwa w najnowszej prozie litewskiej. O powieści „Silva rerum”* K. Sabaliauskaitė i sporządźcie notatkę graficzną, odpowiadając na poniższe pytania i wykonując zadania.

1. Czym jest czytanie performatywne?
2. Wykorzystując informację z pracy domowej oraz artykułu odpowiedzcie, jak rozumiecie określenie „Wilno miasto polifoniczne”?
3. Jak można zrozumieć określenie „przeszłość zawarta w materii miasta zaczyna mówić”?
4. Wykorzystując informację z wywiadu z autorką oraz artykuł, odpowiedzcie: jaką rolę odgrywa pamięć w historii miasta, narodu?
5. W jakich utworach występują motywy: „małej ojczyzny”, poszukiwania tożsamości, pamięci narodowej i rodzinnej, obrazu Wielkiego Księstwa Litewskiego?

Załącznik 4. Wskazówki do sporządzania notatki

Sporządzanie notatki:

- Zaczynjcie od zapoznania się z poleceniem, a później z tekstem bazowym. Warto zanotować wszystkie przemyślenia własnymi słowami.
- Pamiętajcie o właściwym poziomie uogólnienia, używajcie parafraz. W tym miejscu streszczajcie tekst bazowy.
- W zakończeniu zestawcie punkty widzenia autorów, jeśli jest ich kilku. Podsumujcie waszą wypowiedź pisemną.
- Sprawdźcie jeszcze raz całą notatkę. Poprawcie błędy, skróćcie albo wydłużcie.
- Zwróćcie uwagę również na to, czy nie ma tam żadnych błędów stylistycznych, gramatycznych, ortograficznych, interpunkcyjnych.
- Treść pisaną wzmocnijcie grafiką, stosując np. mapy myśli, schematy, inkonki, znaki umowne.

Albo tak

Sporządzanie notatki:

Zaczynjcie od zapoznania się z poleceniem, a później z tekstem bazowym. Warto zanotować wszystkie przemyślenia własnymi słowami.

Pamiętajcie o właściwym poziomie uogólnienia, używajcie parafraz. W tym miejscu streszczajcie tekst bazowy.

W zakończeniu zestawcie punkty widzenia autorów, jeśli jest ich kilku. Podsumujcie waszą wypowiedź pisemną.

Sprawdźcie jeszcze raz całą notatkę. Poprawcie błędy, skróćcie albo wydłużcie.

Zwróćcie uwagę również na to, czy nie ma tam żadnych błędów stylistycznych, gramatycznych, ortograficznych, interpunkcyjnych.

Treść pisaną wzmocnijcie grafiką, stosując np. mapy myśli, schematy, inkonki, znaki umowne.

Załącznik 5. Zadania do quizu

Nauczyciel wykorzystując Kahoot, Quizizz, Google Forms może przygotować quiz dla uczniów, przy pomocy którego dokona ewaluacji lekcji. Poniżej podane są propozycje pytań.

1.		Dr Kristina Sabaliauskaitė jest: * współczesną dziennikarką, historykiem sztuki, pisarką * barokową kronikarką, poetką, doktorem prawa * angielską dziennikarką, projektantką mody, aktorką
2.	Jej rodzinnym miastem, a jednocześnie bohaterem tetralogii <i>Silva rerum</i> jest:	* Kraków * Wilno * Londyn
3.	Saga <i>Silva rerum</i> :	* to opowieść o kilku pokoleniach szlacheckiej rodziny na tle siedemnastowiecznych wydarzeń WKL * to cykl opowiadań o polskiej szlachcie poszukującej własnego miejsca po II wojnie światowej * to cykl wykładów poprowadzonych w Akademii Sztuk Pięknych w Wilnie
4.	Zdjęcia na okładkach <i>Silva rerum</i> przedstawiają:	* rzeźby w kościele św. Piotra i Pawła na Antokolu * rzeźby Michała Anioła z Kaplicy Sykstyńskiej * rzeźby z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie
5.	Jak twierdzi Kristina Sabaliauskaitė, Wilno jest miastem polifonicznym, gdyż...	* zamieszkują je przedstawiciele wielu konfesji: katolicy, prawosławni, judaїści, protestanci. * znajduje się tutaj wiele akademii i szkół muzycznych. * mieszkańcy miasta są ludźmi wielostronnymi i uprawiają różne dziedziny sztuki.
6.	Kristina Sabaliauskaitė uważa, że w sztuce najważniejsze są:	* prawda, dobro i piękno * wiara, nadzieja i miłość * harmonia, radość i smutek
7.	Podobne tematy jak w tetralogia <i>Silva rerum</i> poruszali:	* H. Sienkiewicz <i>Potop</i> , O. Tokarczuk <i>Prawiek i inne czasy</i> , S. Żeromski <i>Przedwiośnie</i> * S. Żeromski <i>Ludzie bezdomni</i> , H. Sienkiewicz <i>Latarnik</i> , A. Mickiewicz <i>Dziady cz. II</i> * G. Zapolska <i>Moralność pani Dulskiej</i> , W. Syrokomla <i>Pocztyljon</i> , M. Konopnicka <i>Na jagody</i>

Parengė Danuta Szejnicka